

پروژه هزار واحدی «رضوان» کلید خورد

گام بلند آستان قدس رضوی در نهضت ساخت مسکن

۴

آیت‌الله محمد هادی یوسفی غروی در گفت‌وگو با قدس از ضرورت تصحیح باورهای رایج درباره حضرت زینب علیها السلام می‌گوید

بانوی اندیشمند بنی‌هاشم

حضرت زینب کبری(س) پرورده خاندان رسالت و امامت و دارای فضائل و مراتب والای علمی و معنوی است که نشان از تربیت و گوهر ارزشمند وجودی ایشان دارد. القاب بلندی که برای آن حضرت در منابع تاریخی ذکر شده، بیابگر کمالات انسانی و عظمت شخصیت این بانوی بزرگوار است. به مناسبت پنجم جمادی‌الاولی، سالروز ولادت حضرت زینب(س)، درباره صفات و القاب آن حضرت ...

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۲۲۰ |

موعظه/ آیت‌الله جوادان

کسی که در مقام ولایت است هیچ حادثه‌ای دلش را نمی‌لرزاند

۲

در آستانه سالروز ولادت حضرت زینب علیها السلام

کتاب «زینب کبری؛ سکان‌دار

کشتی عاشورا» منتشر شد

۲

گفت‌وگو با پرستاران شاغل در آستان قدس رضوی

خادمان «سپیدپوش»

۴

رئیس سابق دانشکده ادبیات دانشگاه بک‌راد مطرح کرد

حوزه‌های قم و نجف هم‌تراز

مدارس قدیمی آتن و رم

۳

کتابخانه

انتشار کتاب «عقیله» توسط به‌نشر

داستان زندگی بانوی صبر و شجاعت

کتاب «عقیله» نوشته «الهام امین» جدیدترین اثر انتشارات به‌نشر با موضوع داستان زندگی بانوی صبر و استقامت، حضرت زینب کبری «علیه‌السلام» در راه

است.

دکتر محمد حسین رجیبی دوانی، مورخ و پژوهشگر تاریخ اسلام برای این کتاب مقدمه ارزشمندی نوشته که در بخشی از آن آمده است: «در کتاب حاضر، خطاب‌ها به حضرت زینب(س) است، گویی خواننده خود را در محضر آن بانوی عظیم‌الشان می‌بیند و می‌یابد و به عنوان ارادتمندی شیفته و واله از سویی حیران و شگفت‌زده این همه عظمت، از سویی دیگر با سرور خویش سخن می‌گوید و در برابر این معجزه آفرینش سر تعظیم فرو می‌آورد. نویسنده ارجمند با بیان فرازهای مهم از زندگی آن حضرت، چیزی را فرو نگذاشته و در حقیقت یک دوره از نقش آفرینی‌های وجود مقدس حضرت زینب کبری(س) را در مقاطع گوناگون تاریخی با قلمی شیوا و هنرمندانه و ذوقی قابل تحسین برای خوانندگان گرامی بازگو کرده‌اند».

این کتاب همزمان با ولادت بانوی مهر و عاطفه، حضرت زینب(س) روانه بازارنشر می‌شود.گفتنی است کتاب «عقیله»، داستان زندگی بانوی صبر و شجاعت حضرت زینب (س) امروز در مراسمی با حضور حجت الاسلام مجتبی الهی خراسانی (منتقد و پژوهشگر علوم اسلامی) و نویسنده کتاب، دکتر الهام امین در مشهد مقدس، خیابان امام خمینی(ره)،روبه‌روی باغ‌ملی،فروشگاه‌مرکزی کتاب‌به‌نشر رونمایی می‌شود.

پاکی‌الله

سفیر استرالیا

در جامعه الزهرا علیها السلام

محمدحسین نیکبخت | در

تاریخ هزار و ۲۰۰ ساله حرم رضوی، این مکان مقدس توسط افراد مختلف، به تدریج توسعه پیدا کرد و به وضع امروزی‌اش رسید. در این بین، برخی برهه‌های تاریخی را باید نقاط عطفی در تاریخ توسعه اماکن متبرکه بدانیم. مثلاً دوره تیموری که در آن صحن عتیق و مسجد گوهرشاد پا گرفت یا دوره صفویه که در آن، افزون بر رواق‌های زیبا و بزرگ، صحن عتیق نیز به چهار برابر اندازه نخست رسید و با ساخت ایوان‌های شمالی، شرقی و غربی، شاکله‌ای منظم و چشم‌نواز پیدا کرد. اما یکی از ادوار تاریخی که در آن طرحی گسترده برای توسعه اماکن متبرکه ریخته شد و در واقع، مقدمه توسعه امروزی ساختمان‌های حرم مطهر را فراهم کرد، مربوط به اوایل دوره فتحعلی‌شاه است. براساس روایات تاریخی، او سه بار به مشهد سفر کرد و در یکی از این سفرها، ضمن جلسه‌ای بسیار مهم، تصمیمی جدی برای توسعه اماکن متبرکه گرفته شد و در پی آن، صحن نو و تعدادی از رواق‌ها و تأسیسات مهم و ضروری در حرم مطهر، بنا گردید. در رواق امروز، با هم اتفاقاتی را که در آن جلسه مهم و تاریخی افتاد، مرور خواهیم کرد.

■ **پیشنهاددهنده سومین طرح توسعه**

محمد ابراهیم ناظر، یکی از چهره‌های شناخته شده در تاریخ مشهد، در دوره افشاریه، زندیه و قاجار است. او از سادات صاحب‌نام مشهد و دارای مقام بالایی در میان مردم این شهر بود. میرزامحمد ابراهیم، چنان‌که مرحوم مدرس رضوی در کتاب «شجره طویه» می‌نویسد، اواخر دوره زندیه را درک کرد و در بلوایی که جانشینان نادرشاه در مشهد به راه انداختند و تعدادی از بزرگان دینی شهر را به قتل رساندند، از کسانی محسوب می‌شد که آزار و آسیب فراوانی دید و برای نجات مردم و علما تلاش فراوانی کرد، اما نتوانست کاری از پیش ببرد. او که مقام نقیبی سادات رضوی را از پدرش به ارث برده‌بود، اواخر دوره آقامحمدخان قاجار و به عزم زیارت، عازم عتبات عالیات شد و چند سالی را در کربلا و نجف گذراند. میرزا محمدابراهیم در اوایل سلطنت فتحعلی‌شاه راه ایران را پیش گرفت و قبل از عزیمت به مشهد، چنان‌که مرسوم بود، به دیدار شاه قاجار رفت. در همین جلسه بود که وی را به حمایت از

یک طرح برای توسعه اماکن متبرکه تشویق نمود و فتحعلی‌شاه هم که سخت به جلب نظر مردم و علما نیاز داشت، به میرزا محمدابراهیم ناظر قول مساعد داد و گفت: «من به‌زودی به مشهد مشرف خواهم شد و به آستان‌قدس خدمتی شایسته خواهم کرد».

■ **آن جلسه راهبردی**

یکی دو سال بعد از این دیدار، فتحعلی‌شاه به عزم سامان دادن امور خراسان، راهی مشهد شد. ظاهراً او قولی را که به میرزا محمدابراهیم داده بود، به خاطر نداشت، اما میرزا به محض روبه‌رو شدن با شاه در حرم مطهر، به یاد او آورد که چنین قولی را برای حمایت از طرح توسعه حرم رضوی داده‌است. به این ترتیب، جلسه‌ای در رواق حاتم‌خانی برگزار شد و فتحعلی‌شاه، میرزا محمدابراهیم ناظر و تنی چند از بزرگان کشوری و آستان‌قدس‌رضوی در آن حضور

بیشتر از مواهب حضور در حرم حضرت امام رضا(ع) را فراهم کند». فتحعلی‌شاه به میرزا گفت: «به نظر شما چه باید کرد؟» او پاسخ داد: «أمرأ و حاکمان قدیم، برای نشان دادن ارادت به این حرم مبارک، هر کدام با ساخت بنایی جدید، بر عظمت آن افزودند و مایه آسایش زائران شدند. خوب است شما نیز، بنیان یک صحن جدید را بگذارید که صحن مقدسه فعلی، ظرفیت لازم را برای زائران مضجع شریف رضوی ندارد و دیگر آنکه شایسته است برای بعد از ساخت این صحن نیز، کاری جداگانه تدارک ببینید تا آیندگان آن را ادامه دهند و به تدریج، اطراف آستان آبادتر گردد». به این ترتیب و با پیشنهاد میرزا محمدابراهیم ناظر، اولاًسنگ بنای صحن نو گذاشته شد و چنان‌که قبلاً هم اشاره کردیم، با اختصاص مبلغ ۳۰ هزار تومان، محل قبلی باغ ایلخانی و کبوترخانه را به ساخت این صحن اختصاص دادند؛

ثانیاً برنامه گسترده‌ای برای ایجاد تأسیسات جدید در داخل حرم رضوی و ساخت برخی مدرسه‌ها در اطراف آن، برای رونق علم و تربیت بیشتر طلاب ریخته شد. از نکات حائز اهمیت در این طرح، تطبیق آن با روند معماری دوره‌های قبل بود، موضوعی که با تأکید میرزا محمد ابراهیم، مورد توجه و اهتمام معماران قرار گرفت و سبب ساخته شدن آثار ماندگار و زیبای معماری در اماکن متبرکه گردید.

در این جلسه، شاه از حاضران خواست تا درباره این طرح و چگونگی آن نظر بدهند. برخی از افراد در آن جلسه، درباره تزئینات جدید داخل حرم، طلاکاری برخی جاها و نوسازی ساختمان‌های قدیمی اماکن متبرکه نظراتی را ابراز کردند. اما میرزامحمد ابراهیم، روبه شاه کرد و گفت: «شما باید در حرم مطهر اقدامی انجام دهید که از عهده رعایا بر نیاید؛ اقدامی که بتواند زمینه آسایش زائران و بهرمندی

عرصه بین‌الملل وقتی صحبت از روابط می‌کنیم منظورمان روابط انسانی با تأکید بر مشترکات است. اسلام و دیگر ادیان پس از حق حیات، حق کرامت انسانی را به رسمیت شناخته‌اند و در قرآن نیز این حق بدون هیچ قیدی مطرح شده است. حضرت امام علی(ع) نیز به حاکمان خود توصیه به مهربانی با همه انسان‌ها می‌کردند و دلیل آن را اینگونه ذکر کردند که همه انسان‌ها دو صنف هستند یا برادر دینی تو یا شبیه تو در خلقت هستند». مدیر جامعه‌الزهرا(س)

نوشته «برقی» به سفیر استرالیا گفته است: «بعد از انقلاب در ایران تلاش شده تا از ظرفیت و استعدادهای فطری بانوان در جهت رشد و تعالی خانواده و جامعه استفاده شود.... بانوان ایرانی نه تنها در فضاهای دینی و حوزوی حضور مؤثر دارند بلکه در سایر عرصه‌های علمی و تکنولوژی نیز به نقش‌آفرینی می‌پردازند». «برقی درباره ارتباط با مؤسسات و نهادهای دینی و علمی دیگر کشورها به ویژه استرالیا هم گفته است: «در

لیندال ساکس، سفیر استرالیا در ایران با حضور در جامعه‌الزهرا(س)، از بخش‌های مختلف این موسسه علمی بازدید و با مدیر و برخی بانوان پژوهشگر این مرکز حوزوی دیدار و گفت‌وگو کرده است.

گویا در این دیدار، سیده زهره برقی، مدیر جامعه‌الزهرا(س)، با خانم سفیر درباره تاریخچه تأسیس جامعه‌الزهرا (س) و همچنین نگاه مرقی اسلام به زن و... صحبت کرده و پیشنهاد جالبی هم به او داده است. «ایکنا» در این باره

دیدگاه

دکتر عادل پیغامی در کنفرانس

بین‌المللی «اقتصاد، اشتغال و تولید

در آیینه قرآن و عترت علیهم‌السلام»:

از مهارت آموزی غفلت کرده‌ایم

چهارمین نشست علمی کنفرانس بین‌المللی «اقتصاد، اشتغال و تولید در آیینه قرآن و عترت(ع)»توسط دانشگاه بین المللی امام رضا(ع) برگزار شد.

دکتر «عادل پیغامی» دبیر علمی کنفرانس و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در این نشست که به صورت وبینار برگزار شد، گفت: مقوله تعلیم و تربیت و نظام‌های آموزشی رکن اساسی حوزه اشتغال، اقتصاد و تولید بوده و از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

موضوع سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی که به نحو ساختاری روی اشتغال، اقتصاد و تولید اثر دارد؛ از نظر اسلامی بسیار مورد توجه قرار گرفته و در فرمایشات ائمه اطهار (ع) و مباحث قرآنی به صورت ویژه به آن پرداخته شده است. نظام تعلیم و تربیت در طول نظام‌های اقتصادی است و خروجی‌های نظام تعلیم و تربیت همان ورودی‌های نظام اقتصاد، اشتغال و تولید هستند.اگر خروجی نظام‌های آموزشی که سرمایه انسانی، سرمایه اجتماعی و فرهنگ است از کیفیت لازم برخوردار نباشد، به همان میزان اقتصاد از کیفیت لازم برخوردار نخواهد بود. بخش اصلی مشکل بیکاری کشور به خاطر آن است که نظام‌های آموزشی ما افراد توانمند و مولدی را تحویل جامعه نداده‌اند و مهارت‌گرایی جای خود را به مدرک‌گرایی داده است، در حالی که رکن اصلی اشتغال در کشورهای توسعه یافته مهارت آموزی است اما در کشور ما این فرایند مورد غفلت واقع شده و بیشتر اشخاص به دنبال کسب مدرک هستند.در ادامه نشست حجت الاسلام و المسلمین علي نعمتی پژوهشگر مسائل اقتصادی گفت: برخی از ویژگی‌ها و نقاط تمایز الگوی حکمرانی که سه قلمرو آموزشی؛ آموزش و پرورش، دانشگاه و حوزه علمیه ما را در برمی‌گیرد، تأمین کننده بخش مفقود سند تحول بنیادین آموزش و پرورش کشور است و الگوی مطلوب آموزش عالی را ارائه می‌دهد... متأسفانه دانشگاه ما نتوانسته نیاز بازار کار را پوشش دهد؛ به طور مثال امروز شاهد هستیم موضوع افزایش ظرفیت رشته‌های پزشکی در حال حاضر بسیار مورد بحث است. در بحث تحول نظام‌های آموزشی حوزه و دانشگاه، نظام آموزشی دارای یک محتوا و یک قالب بوده و نیاز است فرم و صورت‌های نظام آموزشی در کشور بیشتر مورد توجه قرار گیرد.کالا بودن علم غیر از کالا بودن خدمات آموزشی است و بر خلاف نظام‌های سرمایه داری که به علم به عنوان عنوان کالا نگاه می‌شود، اسلام علم را به عنوان کالا تلقی نمی‌کند.

